

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.738 van 13 september 2016
in de zaak A. 218.880/X-16.570.**

In zake : 1. de VZW DESK
 2. Natascha ROEK
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Michael Verstraeten
 kantoor houdend te 9040 Gent
 Beelbroekstraat 60
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de GEMEENTE MALDEGEM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Aerts
kantoor houdend te 9000 Gent
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 31 maart 2016, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van “[d]e beslissing van de Burgemeester van de Gemeente Maldegem van 25 maart 2016 waarbij beslist werd om de hond Toby met identificatienummer 981100004172344 en registratienummer BE03003113384 te laten euthanaseren en de beslissing dd. 5 februari 2016 van de Burgemeester van de Gemeente Maldegem tot inbeslagname van de hond Toby”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 september 2016.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Michael Verstraeten, die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Paul Aerts, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Tweede verzoekster, die te Maldegem woont, sluit op 18 september 2015 met de vzw Het Blauwe Kruis Brugge dierenopvangcentrum een adoptiecontract met betrekking tot een Duitse herder, Toby. Tweede verzoekster verbindt er zich toe de hond naar het asiel terug te brengen indien zij er niet langer voor kan zorgen.

Er doen zich te Maldegem bijtincidenten met de hond voor op 16 oktober 2015, op 3 november 2015 en op 5 februari 2016. Naar aanleiding van het laatste voorval, ten opzichte van een vrijwilligster van Het Blauwe Kruis die op inspectiebezoek komt, wordt de hond dezelfde dag bestuurlijk in beslag genomen “in het kader van vrijwaring van de openbare veiligheid, conform artikel 30 van de wet dd. 05/08/1992 op het politieambt”, en overgebracht naar het dierenasiel te Gent, waarmee de gemeente Maldegem een samenwerkingsovereenkomst heeft.

In opdracht van de burgemeester stelt prof. dr. T. De Keuster, European Specialist Veterinary Behavioural Medicine, op 23 februari 2016 een risico-evaluatie op. Zij oordeelt daarin dat het risico dat de hond opnieuw een ongeval zal veroorzaken “extreem hoog” ligt en dat het risico dat een toekomstig ongeval gepaard zal gaan met lichamelijke schade bij het slachtoffer “ook uitermate hoog” is. Zij concludeert:

“Gezien permanente ‘opsluiting’ of het permanent dragen van een muilkorf geen realistische benadering is van welzijn voor Toby, alsook geen preventie van ongevallen kan waarborgen zou er best geopteerd worden voor euthanasie van Toby.”

Op 26 februari 2016 heeft een hoorzitting plaats, waarop onder anderen aanwezig zijn beide verzoeksters en T. De Keuster.

Blijkens een 8 maart 2016 gedateerde verklaring doet tweede verzoekster afstand van elk recht op de hond ten voordele van de eerste verzoekster die zij er “vrij [laat] over beschikken”.

Op 25 maart 2016 besluit de burgemeester van de gemeente Maldegem dat de hond in het kader van het waarborgen van de openbare rust en veiligheid ter euthanasering moet worden overgebracht naar vzw Het Blauwe Kruis Brugge Dierenopvangcentrum.

IV. Ontvankelijkheid

4. Volgens de verwerende partij, in de nota, is de vordering onontvankelijk bij gebrek aan belang in hoofde van de beide verzoeksters.

5. Een onderzoek van en een uitspraak over de exceptie zouden zich alleen opdringen indien aan de grondvoorwaarden voor een schorsing voldaan mocht zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

V. Schorsingsvoorwaarden

6. Gelet op artikel 17, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging van een akte of een reglement worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de beslissing *prima facie* kan verantwoorden en dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring.

VI. Voorwaarde van een ernstig middel

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

7. Een eerste middel voert de schending aan van de artikelen 133 en 135, § 2, 6°, van de nieuwe gemeentewet en van artikel 52 van het algemeen politiereglement van de gemeente Maldegem van 18 december 2014.

Toegelicht wordt dat de burgemeester onbevoegd is om de hond te laten euthanaseren. In de eerste plaats wordt opgemerkt dat de hond geen rondzwervend of woest dier is dat nog aanleiding zou kunnen geven tot hinderlijke voorvallen. Het dier bevindt zich actueel in Gent “en de bestemming van het dier bevindt zich niet op het grondgebied van de Gemeente Maldegem”. Het zal worden overgebracht naar het opvangcentrum BFA te Molenstede, Jagersberg 7, waar het *intra muros* zal worden gehouden met het oog op een heropvoeding op kosten van de eerste verzoekster. Het dier zal niet meer naar het grondgebied van de gemeente Maldegem terugkeren: de veiligheid op het grondgebied van de gemeente kan dus niet in het gedrang komen en er is geen sprake van een loslopend wild dier.

Voorts doen de verzoeksters gelden dat er te Maldegem geen politiereglement bestaat dat het euthanaseren van dieren toestaat. De

burgemeester is krachtens artikel 133 van de nieuwe gemeentewet belast met de uitvoering van de wetten, enz., maar noch artikel 52 van het algemeen politiereglement, noch enige andere bepaling voorziet in de mogelijkheid tot euthanaseren van dieren. Weliswaar voorziet artikel 42, § 2, tweede lid, van de wet van 14 augustus 1986 ‘betreffende de bescherming en het welzijn der dieren’ in die mogelijkheid, maar de burgemeester beroept zich niet op dat voorschrift.

Beoordeling

8. De bestreden beslissingen maken toepassing van artikel 30 van de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ en de artikelen 133 en 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet.

Overeenkomstig artikel 30 van de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ kunnen voorwerpen en dieren die een gevaar betekenen voor het leven en de lichamelijke integriteit van de personen, in een voor het publiek toegankelijke plaats, met het oog op de handhaving van de openbare rust aan de eigenaar, bezitter of houder onttrokken worden, die er niet langer vrij over kan beschikken, zolang zulks met het oog op de handhaving van de openbare rust vereist is. Nog volgens het artikel worden de bij bestuurlijke maatregel in beslag genomen voorwerpen gedurende zes maanden ter beschikking gehouden van de houder, bezitter of eigenaar, tenzij het om dwingende redenen van openbare veiligheid gerechtvaardigd is om ze onmiddellijk te vernietigen.

In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat tot de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ heeft geleid (*Parl.St.* Kamer, 1990-91, 1637/1, 53) wordt ter zake onder meer vermeld:

“De inbeslagneming is een dwangmaatregel waardoor een overheid of een politieambtenaar een of ander goed onttrekt aan de vrije beschikking van zijn eigenaar of bezitter. Een dergelijke inbeslagneming kan bestuurlijk of gerechtelijk zijn.

[...]

Deze inbeslagneming beoogt het tijdelijk onttrekken van deze goederen aan de beschikking van een persoon. In die gevallen zullen deze goederen op aanvraag worden teruggegeven [...] aan de betrokken persoon. In

bepaalde uitzonderlijke gevallen kan de bestuurlijke overheid de onmiddellijke vernietiging van bepaalde inbeslaggenomen goederen bevelen, bijvoorbeeld van giftige of besmette goederen.”

Artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet draagt de gemeenten op ten behoeve van de inwoners te voorzien in een goede politie, onder meer over de veiligheid en de rust op openbare wegen en plaatsen. Artikel 133 belast de burgemeester met de uitvoering van onder andere de politiewetten, inbegrepen artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet.

Uit artikel 133 *iuncto* artikel 135, § 2, volgt op het eerste gezicht dan ook dat de burgemeester alle individuele uitvoeringsmaatregelen mag nemen die nodig zijn om in de gemeente de openbare veiligheid en rust te handhaven.

9. Tot de inbeslagname van Toby is beslist nadat zich te Maldegem op korte termijn een derde bijtincident, op 5 februari 2016, met de hond voordeed. Hij wordt in het kader van een samenwerkingsovereenkomst met het dierenasiel te Gent, aldaar ondergebracht. Na onderzoek concludeert prof. dr. T. De Keuster in een zes bladzijdenlange risico-analyse van 23 februari 2016 dat “er best geopteerd [zou] worden voor euthanasie van Toby”. Finaal beslist de burgemeester, na een hoorzitting, op 25 maart 2016 het advies te volgen.

10. De verzoeksters betwisten in het besproken middel op het eerste gezicht terecht niet de bijtincidenten, noch de bevoegdheid van de verwerende partij om het uit die incidenten blijkende risico voor de openbare veiligheid op het grondgebied van Maldegem tegen te gaan door de hond op 5 februari 2016 bestuurlijk in beslag te nemen.

11. Aangezien de beslissing tot inbeslagname slechts een voorlopige beslissing is, heeft de burgemeester ze op 25 maart 2016 voltooid door in een vervolgbeslissing de bestemming van de in beslaggenomen hond te bepalen en namelijk te beslissen dat hij geëuthanaseerd moet worden. Met deze vervolgbeslissing wil de burgemeester veilig stellen dat de hond niet meer ter

beschikking van tweede verzoekster wordt gesteld en opnieuw slachtoffers maakt in Maldegem.

12. Vooralsnog worden de verzoeksters niet gevolgd waar zij doen gelden dat de burgemeester tot de beslissing van 25 maart 2016 niet bevoegd is omdat de hond, die zich actueel in Gent bevindt, “zal” worden overgebracht naar een opvangcentrum te Molenstede met het oog op heropvoeding op kosten van de eerste verzoekster die sinds 8 maart 2016 de eigenares is van het dier, zodat het niet “nog” aanleiding kan geven tot hinderlijke voorvallen en niet meer “zal” terugkeren naar het grondgebied van de gemeente.

Door het beslag van 5 februari 2016 is de hond overeenkomstig het bepaalde in artikel 30 van de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ aan de tweede verzoekster onttrokken “die er niet langer vrij kan over beschikken”. Zij kon op het eerste gezicht dan ook bezwaarlijk op 8 maart 2016 “van elk recht op het dier” afstand doen ten voordele van de eerste verzoekster en haar toestaan er “vrij over [te] beschikken”.

Voorts wordt in de bestreden beslissing van 25 maart 2016 uitdrukkelijk ingegaan op de mogelijkheid om de hond onder te brengen in een *shelter* te Diest (Molenstede) met het oog op heropvoeding. Deze “oplossing” wordt door de burgemeester niet aanvaardbaar geacht. De burgemeester overweegt en beargumenteert dat zowel het gemeentebestuur van Diest als de vzw het Blauwe Kruis Brugge er tegen gekant zijn dat de hond naar Diest zou worden overgebracht. De burgemeester van Diest zou in voorkomend geval zelf de hond laten euthanaseren. De verzoeksters besteden aan deze overwegingen en argumentatie evenwel geen enkele aandacht en brengen er niets tegen in.

13. Het middel doet op het eerste gezicht niet aannemen dat de burgemeester van Maldegem voor haar bevoegdheid tot het nemen van de bestreden beslissingen onvoldoende rechtsgrond vindt in artikel 30 van de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ en artikelen 133 en 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet.

Het middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

14. Een tweede middel is afgeleid uit de schending van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (hierna: Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM) en van het proportionaliteitsbeginsel.

Op grond van artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM mag niemand van zijn eigendom worden beroofd behalve in het algemeen belang en met inachtneming van de voorwaarden neergelegd in de wet en de algemene beginselen van het internationaal recht. Noch de artikelen 133 en 135, § 2, 6°, van de nieuwe gemeentewet, noch artikel 53 (lees: 52) van het algemeen politiereglement van de gemeente Maldegem voorzien in de mogelijkheid tot inbeslagname van een hond. Evenmin voorzien die artikelen erin dat een beslag het recht tot overdracht van de eigendom zou beperken.

De inbeslagname en de beslissing tot euthanasering zijn volkomen buiten proportie om de veiligheid van het grondgebied te Maldegem te bereiken: de eerste verweerster biedt aan om zich binnen een veilige omgeving over de hond te ontfermen; de hond bevindt zich niet meer op het grondgebied van de gemeente en zal er ook niet meer naartoe verplaatst worden.

Beoordeling

15. Luidens artikel 1, eerste alinea, tweede zin, van het Eerste Aanvullend Protocol bij het EVRM zal niemand van zijn eigendom worden beroofd behalve in het algemeen belang en met inachtneming van de voorwaarden in de wet en in de algemene beginselen van het internationaal recht.

16. Uit de bespreking van het eerste middel volgt dat de beslissingen tot inbeslagname en euthanasering op het eerste gezicht hun rechtmatige grondslag vinden in de wet van 5 augustus 1992 ‘op het politieambt’ en de nieuwe gemeentewet en dat ze de openbare veiligheid beogen, wat geacht lijkt te kunnen worden een doelstelling in het algemeen belang te zijn.

17. Ook de voorwaarde van evenredigheid van de inmenging in het recht op bescherming van de eigendom, of van evenwicht tussen de aangewende middelen ter bevordering van het algemeen belang en de bescherming van de fundamentele rechten van de individuen, lijkt vervuld.

In zoverre de verzoeksters in het verzoekschrift te kennen geven dat de bestreden beslissingen verder reiken dan nodig om het veiligheidsrisico te verhelpen dat de burgemeester van Maldegem wil bezweren – vermits de hond is overgedragen aan eerste verzoekster die ervoor zal zorgen dat het dier wordt heropgevoed te Diest – wordt naar randnummer 12, hiervoor, verwezen.

Naar in de huidige stand van de procedure blijkt, hebben de verzoeksters niets in te brengen tegen de zienswijze van de burgemeester, in de beslissing van 25 maart 2016, dat de opname van de hond te Diest geen aanvaardbare mogelijkheid is.

Tevergeefs ook laten de verzoeksters ter terechtzitting verstaan dat de beslissing tot euthanasering alleszins retrospectief bekeken disproportioneel is, omdat uit een recent rapport van het dierenasiel te Gent zou blijken dat de hond toch heropvoedbaar is. Het beweerde rapport wordt – opvallend – niet bijgebracht.

18. Ook het tweede en laatste middel is niet ernstig.

Bijgevolg is niet voldaan aan de eerste van de cumulatieve grondvoorwaarden voor een schorsing. Deze vaststelling volstaat om de vordering in haar geheel te verwerpen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien september 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust